

Qeyri-Hökumət Təşkilatları üzrə Qəbalada regional tədbir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanındakı Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs ve Təlim Mərkəzində "QHT-lərə layihə təkliflərinin hazırlanması, monitorinqi və qiyamətləndirmə metodları, bündə xərclərin idarə edilməsi, ictimai problemlərin

müəyyenləşdirilməsi və onların həllinə yeni ya-naşmalar" mövzusunda təlim keçirilib.

Tədbirdə Qəbələ, Goyçay, Şəki və Oğuz rayonlarında fəaliyyət göstərən 25 QHT rəhbəri və mühasiblər iştirak ediblər.

Təlimi Şura Katibliyinin məsləhətçiləri Həsən

Səmədov və Toğrul Turabov aparıblar.

Tədbirdə Həsən Səmədov çıxış edərək layihə təkliflərinin hazırlanması, layihə monitorinqi və qiy-

Toğrul Turabov təlimde iştirak edən QHT-lərə layihələrdə nəzərdə tutulan xərclər smetasının tərtib edilməsi, 2016-ci

ildə Vergilər Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklər barədə, o cümlədən DSMF və Maliyyə Nazirliyinə təqdim ediləcək hesabatlar barədə və "e-qht" elekt-

mətləndirmə metodları, ictimai problemlərin müəyyenləşdirilməsi və onların həllinə yeni ya-naşmalar, QHT şəbəkəsi üçün səmərəli idarəetmə mövzusunda təlimlərin keçirilməsi haqqında təlim iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Şuranın məsləhətçisi

ron program təminatı haqqında geniş məlumat verib.

Layihələrin idarə edilməsi və layihə hazırlığı prosesində QHT-lərin qarşılaşdığı problem və çətinliklərlə bağlı bütün suallar Həsən Səmədov və Toğrul Turabov tərəfindən cavablandırılıb.

Qədim Albaniyanın

Qədim Albaniya mədəniyyəti, tarixi və s. haqqında bir çox mənbələrdə məlumatlar yer almışdır. Ümumiyyətə Albaniya mədəniyyəti arxeoloji materialları və yazılı mənbələr əsasında öyrənilmişdir. Büyük Plini, Klavdi Ptolomey, Ellian, Plutark, Heradot Albaniya haqqında geniş məlumatları dəqiqliyi ilə öz eserlərinde qeyd etmişlər. Alban mədəniyyəti, ümumi alban həyatı, baş verən irəliləyişlər həzaman qədim tarixçilər tərəfindən izlənilmiş və bu günümüze yazılı şəkildə onların dəyərləri vasitəsilə gəlib çatmışdır. Həmin dövrün canlı şahidləri olan abidələr isə indiki zamanımıza qədər tarixi nümunə kimi qorunmuş, bu gün də öyrənilməkdədir. Albaniya memarlığının nümunələrinə bu gün vətənimizin hər bir gəşində rast gelmək olar. Dairevi formalı tikililər, məbədlər, müdafiə qalaları, du'lusculuq kürələri, məişət əşyaları, bir sözə hər bir tapıntı tariximizin yadigarları, milli sərvətlərimizin əsasıdır. Albaniya tarixi haqqında yətərinə məlumatlar vardır. Lakin, bu tarix o qədər qədim və zəngindir ki, hələ bu gün də araşdırılmamışdır.

Bu zəngin tarix içərisində istərdim ki, Albaniya qəbir abidələrinə nəzər salaq. Albaniya qəbir abidələri bu gün həm də bir sənət nümunəsi kimi tarixi özündə eks etdirir. Çünkü sarkofak, təknə qəbir və s. kimi qəbirler qədim daşyonna sənətinin nümunələridir. Albaniya memarlığında b.e.ə. III əsrənən başlayaraq yunan mədəniyyətinin təsiri neticəsində kirəmitdən geniş istifadə edilmişdir. Kirəmitlərə təknə qəbirlərdə də rast gəlmək olar. Demək olar ki, kirəmit təknə qəbirlerin əsasını təşkil edirdi. Dünyasını dəyişən insanı böyük bir kirəmit üzərinə yerləşdirib, yanına hər hansı bir əşyasını qoymaqla dəfn edərək. B.e.ə. II—I əsrələrə aid təknə qəbir nümunəsi hal-hazırda Qəbələ Tarix-Diyarşunaslıq muzeyinin ekspozisiyasında nümayiş olunur. Bu təknə qəbirin 9—13 yaşlı qızə məxsus olduğu alımlar tərəfindən təsdiqlənmiş və qədim alban qəbir abidələri nümunələri arasında bu gün diqqət çəkən ən maraqlı eksponatdır. Adından göründüyü kimi bu qəbir təknə formasında hazırlanırdı. Alt hissə daxıl olmaqla kənarları da kirəmitlərdən təşkil ol-

nurdur. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bütün növ kirəmitlər yerli istehsal idi. Arxeoloji qazıntılar zamanı böyük həcmli sobalar, dulusçuluq kürələri aşkar edilmiş və təsdiqlənmişdir ki, qədim Albaniya ərazisində istehsal olunan kirəmitlər bütün daxili tələbatı ödəmişdir. Həmin tarixi dövrlərdə Albaniyada küp qəbirlərdən də istifadə olunmuşdur. Dünyasını dəyişən insanı böyük həcmli küplərdə bir neçə əşyası ilə birləşdə dəfn edərək. Araşdırımlar göstərmüşdir ki, qədim Albaniya ərazisində küp formalı qəbirlərə daha çox rast gelinmişdir.

1970—1980-ci illərdə Qədim Qəbələ ərazisində aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı sadə torpaq qəbirlər də aşkar olunmuşdur. Sade torpaq qəbirlər bir növ indiki qəbirleri xatırladır. Bundan əlavə tunc dövrüne aid kurqanlar da qədim Alban qəbir adıdları içərisində böyük tarixə malikdir. Ümumiyyətlə Albaniyada dəfn mərasimlər ən başlıca olaraq inquasiya üsulundan istifadə edilmişdir. İnquasiya insanın olduğu kimi dəfn edilməsidir.

Qeyd etmək istərdim ki, muzeyimizin açıq səma al-

Son yüz ildə müxtəlif ölkələrdə devalvasiya və nəticələr

♦ Ötən əsrin əvvəllerində ən ağır devalvasiya Rusiyada olub. 1917-ci ilde Kerinskinin müveqqəti hökumətin buraxdığı rubllar «Kerinka» ləqəbi alıb, hətta 1000 rubulluq iri əskinaslar buraxılıb.

♦ 1918-ci ildə Rusiya Dövlət Bankının rəhbəri Pyatkovun çap etdirdiyi pullar «pyatkovka» ləqəbi ilə rubl 10 minlik əskinaslarla əvəz olunub.

♦ İlk sovet pulları da açınacaqlı vəziyyətdən yaxa qurtara bilməyib. 1921-ci ildə 100 min rubulluq əskinaslar çap etdirilib.

♦ Almaniyyada ötən əsrin 20-ci illərində hər 3 gündən bir qiymətlər 2 dəfə artırdı. Bu rəqəm ayda 1000 dəfə yedek yüksəldiyi vaxtlar olub. 1922-ci ildən noyabrında 1 dollar 4,2 triliyon

markaya satılıb. 1 funt çörək 3 milyard, bir dolça piyə 4 milyard markaya satılıb. Ən böyük pul əskinası 100 trilyonluq olmuşdu.

♦ İlkinci dünya müharibəsi illərində qiymətlər hər 28 saatdan bir 2 dəfə artıb. Əger müharibədən əvvəl ən böyük yunan pulu 20 dirhəm idisə 1944-cü ildə artıq 100 milyard dirhəmlik əskinaslar buraxılıb. 10 ildən az müddət ərzində dirhəm ucuzlaşaraq 50 trilyon dəfə denominasiyaya məruz qalmışdır.

♦ Kecmiş Yuqoslaviyada cəmi 4 il ərzində milli valyutanın devalvasiya səviyyəsi fenomenal səviyyəyə çatmışdır. 1994-cü ilin 1 yeni dinari 1989-cu ilin 1,2 oktrilyon (10 üstü 27) dinar bərabər olmuşdur.

QEYD: Bu faktları diqqətə çatdırmaqla məqsəd budur ki, gələcəyi görmək üçün dönüb keçmişə baxılmalı—deyimini xatırladaq. Son 20 ildə Azərbaycan sürətlə dəyişmiş, dünyada ümumi daxili məhsulun tempinə görə lider dövlətlərdən birinə çevrilmişdir. Hər bir sahədə ölkə tanınmaz dərəcədə dəyişmişdir. Bütün bünələr deməyə əsas verir ki, çətinlikləri dəfə etməyə kifayət qədər imkanlar mövcuddur. Ona görə də bəzi söz-söhbətlər, şayılərə məhəl qoymamaq, gərilən əsəbləri cilovlamaq, sadəcə dövlətin xalqla birliyinə çalışmaq və gözləmək lazımdır. Cənab Prezidentin vəziyyətlə bağlı götürdüyü sosial-iqtisadi, siyasi kursunu söyleməyə əsas verir. Başqa sözlə də desək, inkişafə aparın sürətli yollar həmişə durğunluqdan başlayıb.

Nadir ATAKİŞİYEV.

Moskvada Azərbaycan rəssamının sərgisi açılıb

Moskva Dövlət Tretyakov Qalareyasında Azərbaycan və Rusyanın görkəmli rəssamı Tahir Salahovun «Günəş zirvədə» («Colnue v zenite») adlı sərgisi açılıb. Konfrans zalında çıxış edən qalareyanın direktoru Zənfira Trequlova Tahir Salahovun həyat və yaradıcılığı haqqında danışıb, dünya şöhrəti bu rəssamın yaradıcılığına böyük maraqlı olduğunu qeyd edib. Diqqətə çatdırılıb ki, Rusiya sənətsevərləri Tahir Salahov yaradıcılığı ile temasdan hər zaman böyük şərəf duyur və bu amil bugünkü sərginin də əsas qayəsini təşkil edir.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu isə çıxışında Azərbaycan və Rusiya xalqlarının fəxri olan Tahir Salahovu böyük ustاد adlandırib. O, bildirib ki, Tahir Salahov Şərqi ilə Qərbi, Şimal ilə Cənubu birləşdirən bir şəxsiyyətdir və onun yaratdığı bütün əsərlər tarixə çevrilib.

Xalq rəssamı T.Salahov çıxış edərək, onun fərdi sərgisində əməyi olan hər kəsə minnətdarlığını bildirib, əsərlərinin məşhur Teratyakov Qalareyasında nümayiş etdirilməsindən razılığını söyləyib və deyib: "Mən əsərlərimdə reallığı əks etdirmişəm, çünkü reallıq əsrlərlə yaşayır. Əsərlərimin qəhrəmanlarının hər birini şəxşən tanıyıram. Əminəm ki, bu reallıq və xatirə hər zaman aktuallığını qoruyaçaq.

Qalareyanın 160 illiyinə həsr olunmuş sərgi mart ayının 20-dək davədəcək.

«Qəbələ».